

SZAKMAI ÖNÉLETRAJZ
KÖPÖCZI RÓZSA MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ, A SZENT ISTVÁN KIRÁLY
ALAPÍTVÁNY ÜGYVEZETŐ ELNÖKE

Személyi adatok:

Születési hely: Budapest
Születési idő: 1955. Szeptember 22.
Anyja neve: Dékány Róza
Családi állapota: házas

Elérhetőség:

2600 Vác Gombási u. 34.

kopoczir@gmail.com

Tel: 06 20 2590250

Jelenlegi munkahely: Ferenczy Múzeum Szőnyi István Emlékmúzeuma, múzeumigazgató
2627 Zebegény, Bartóky u. 7.

Tanulmányok:

1974 – 1978 Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Szeged rajz-földrajz szak

1983 – 1988 ELTE-BTK művészettörténet szak

Munkahelyek:

1978-1981 Rajztanár a békéscsabai 3. Sz. Általános Iskolában

1981-2013 a zebegényi Szőnyi István Emlékmúzeum főmuzeológusa

1986-87 mb. múzeumvezető

2013-tól Szőnyi István Emlékmúzeum igazgató

1996-98 A Szőnyi István Képzőművészeti Szabadiskola Művészeti vezetője

2010-től a Szőnyi István Baráti Kör Egyesület titkáraként, a Szőnyi-kertben 1968-óta működő képzőművészeti szabadiskola szakmai programjainak szervezője

Szakterület:

XX. századi magyar képző- és iparművészet

Szőnyi István életműve

Szőnyi pedagógiai munkássága, Szőnyi István tanítványai (1925-1960 között)

Szőnyi István köre, a zebegényi művészkolónia művészete

A XX. századi magyar kerámiaművészet a Gorka dinasztia munkásságán keresztül

A két világháború közötti magyar művészeti élet

Magyarországi kortárművészet a XXVI. évébe érkező Ekszpanziók (Nemzetközi Kortárs

Művészeti Találkozók) 2001-2014 közötti kiállításainak, performanszainak, képzőművészeti, rendezvényeinek összefüggésében.

Budapesten születtem 1955-ben, édesapám katonatiszt, édesanyám tanárnő volt. 1974-ben a békéscsabai Rózsa Ferenc Gimnáziumban érettségiztem. 1974-78 között a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán szereztem diplomát rajz-földrajz szakon. Három évig tanítottam rajzot egy békéscsabai általános iskolában. Már főiskolás koromban, 1975-től több évig látogattam a zebegényi Szőnyi István Képzőművészeti Szabadiskola grafikai osztályát, abban az időben még ott tanítottak az alapító-tanárok közül: Hincz Gyula, Végvári Lajos, Fekete György, Schrammel Imre, Kórusz József és mások. Az ott szerzett tapasztalatok egész életre szóló indíttatást adtak. 1981-től a Szőnyi István Emlékmúzeumban folytathattam munkámat. Dániel Kornél, az akkori múzeumigazgató mellett tanultam bele a muzeológusi

szakmába.1983-88 között lehetőségem nyílt munka mellett, nappali tagozaton elvégezni az ELTE – BTK művészettörténet szakát. Szakdolgozatomban Szőnyi István grafikai munkásságát dolgoztam fel.

1985-ben házasságot kötöttem Németh Péter Mikola költővel, 1981 óta Vácott élünk, két gyermekünk született, Németh Zsófia Nóra (1987), Németh Balázs Kristóf (1990). 1989-óta közösen szervezzük az E(X)KSZPANZIÓ Nemzetközi Kortárművészeti Találkozókat.

Szakmai tevékenységem centrumában természetesen Szőnyi István életművének feldolgozása áll. *A grafikus Szőnyi* sorozat első kötete 1984-ben jelent meg a PMMI kiadásában, ezt követték az *Aqvarellek és gouache-ok (1994)*, a *Rajzok, vázlatok, tanulmányok (1996)*, a *Rézkarcolók (2000)* című tanulmánykötetek. Monografikusan dolgoztam fel a Szőnyi múzeum gyűjteményében található több ezer grafikát, ezzel előkészítve az életmű katalógust. 2009-ben a Kossuth Kiadó felkért, hogy *A magyar festészet mesterei* sorozat keretében írjam meg és állítsam össze a Szőnyi Istvánról szóló kötetet.

A Szőnyi múzeum gyűjteménye pontos keresztmetszetet nyújt a mester munkásságáról, de műveinek nagy része magángyűjteményekben található, ezért rendszeresen szervezünk tematikus tárlatokat az életműből, amikor magángyűjtőktől és más intézményektől kölcsönözzük a képeket, hogy minél teljesebben tudjuk bemutatni ezt a gazdag oeuvre-t.

Ezekhez a kiállításokhoz is igyekeztünk katalógusokat megjelentetni, ha a sikerült támogatást szereznünk a nyomdaköltséghez. (2004: *A visszavonultság világa – Család és anyaság Szőnyi István művészetében*, 2007: *Szőnyi művek újra itthon – Szőnyi Zsuzsa gyűjteménye*, 2010: *A Dunakanyar festője Szőnyi István.*)

Az időszaki termek lehetőséget adnak az állandó kiállítás mellett a Szőnyi életmű kontextusba helyezésére, legfőképpen a Zebegényben is megfordult kortársak bemutatásával. (*Árkádiától-Zebegényig – A zebegényi művészkolónia 1928-42 között (2003)*, *Berény Róbert, Szobotka Imre, Vass Elemér, Dombrowszky László.*) A másik sorozat, *Tisztelet a Mesternek* címmel Szőnyi István pedagógiai munkásságát mutatja be a tanítványokon keresztül, egyéni és csoportos kiállítások keretében. (2000: *Tisztelet a Mesternek – Szőnyi tanítványok csoportos kiállítása Zebegényben* és az ehhez kapcsolódó konferencia.) 1984-óta évente két-három tanítványt mutatunk be egyéni tárlaton. (*László Gyula Kórusz József, Cziráki Lajos, Breznay József, Nagy B. István, Szalay Ferenc, Veress Pál, Gróh János, Patay László, Ridovics László Gábor Mariann, Juhász Erika, Meggyes László, Székács Zoltán, André Mészáros, id. Iván Szilárd, Szabados Jenő.*)

Szőnyi Zsuzsa, Szőnyi István leánya 2005-ben a Szőnyi múzeumnak ajándékozta a szüleitől kapott összes levelet, melyeket 1949-1967 között küldtek lányuknak Grazba, Rómába, pár év múlva előkerültek Szőnyi Zsuzsa szüleihez írt levelei is.

Az anyag feldolgozása számos új adalékkal bővítette a korszakról szóló tudást. Több éves szerkesztői munka után sikerült két kötetben megjelentetni ezt az izgalmas, forrásértékű anyagot. 2009-ben láttak napvilágot a *Levelek otthonról – Szőnyi István és Bartóky Melinda levelei Szőnyi Zsuzsához és Triznya Mátyáshoz 1949-1960*, 2011-ben a *Levelek Rómából – Szőnyi Zsuzsa és Triznya Mátyás levelei a Szőnyi és Triznya szülőkhöz 1949-1956* című kötetek, melyeknek szerkesztését, szöveggondozását, a képek összeállítását végeztem.

2013 nyarán megtörtént a Szőnyi múzeum teljes felújítása. A múzeum újonnan kinevezett vezetőjeként módomban nyílt az állandó tárlatok újrendezésére. Egy új kiállítóterrel bővült az intézmény, a Triznya Mátyás-Szőnyi Zsuzsa emlékszobával. Itt megismerhetik a látogatók az 1949-ben Rómába emigrált házaspár életútját, Triznya Mátyás legjelentősebb festményeit,

Szőnyi Zsuzsa írói munkásságát és a híres Triznya-kocsmá-atmoszféráját is felidéznek a kiállított fotók, tárgyak.

1996–2007 között a Gorka Kerámiamúzeum szakmai felügyelete a Szőnyi István Emlékmúzeumhoz került. Ez alatt végeztük el a műtárgyrevíziót, újrendeztük az állandó kiállítást és számos időszakos tárlatot valósítottunk meg. Több neves képző- és iparművész mutatkozhatott be az évek során, többek között *Hager Ritta*, *Vágvölgyi Ilona*, *Czebe István*, *Kemény Péter*, *Kungl György*. 2004-ben megírtam a Gorka Kerámia-ház új múzeumvezetőjét. Ezek alatt az évek alatt elmélyedtem magyar iparművészet tanulmányozásában.

A múzeumi munka mellett több országos kutatásban vehettem részt. 2001-ben a székesfehérvári Árgus Művészeti Kiadó kért fel Bory Jenő építész, szobrászművész életmű katalógusának megírására. A feladat nagy kihívást jelentett, mert Bory Jenőről jószerével nem volt szakirodalom, 1945 után „kiírták” a magyar művészettörténetből. 2001-ben, a monumentális album megjelenése, egyben a művész rehabilitációját is jelentette.

2002-ben a Magyar Iparművészeti Múzeum Maróti Géza életmű kiállítást rendezett. Az építész-szobrász zebegényi vonatkozású műveinek kutatására kértek fel. A „*Mi vagyunk Atlantisz? Vederemo!* (Szerk.: Ács Piroska)” című kötetben jelent meg tanulmányom. 2003-ban Zebegényben is rendeztünk Maróti Géza kiállítást, melyhez katalógust szerkesztettünk, tanulmányomban a zebegényi vonatkozásokat kihangsúlyozva mutatom be az életművet.

1993-ban férjemmel, Németh Péter Mikolával létrehoztuk a Szent István Király Alapítványt az Ipoly-mente Kultúrköréért, (székhely: Vámosmikola). A civil szervezet alapcélkitűzése a nagybörzsönyi középkori templomok (XIII. századi Szent István templom, XIII-XIV. századi „Bányász” templom) megmentése, restaurálásuk megszervezése volt. 1996-2000 között a műemlékvédelmi hatóságokkal együttműködve sikerült mindkét templom újjáépítése.

1999-ben megjelent egy tanulmányom a Pest megyei Múzeumi Füzetekben a Szent István templomról. Az alapítvány, azóta is folyamatosan működik, aktívan részt vesz a térség kulturális életében szabadegyetemek, műemlékvédelmi rendezvények szervezésével.

2001-től tevékenyen részt veszek az E(X)KSZPANZIÓ Nemzetközi Kortárművészeti Találkozók szervezésében, főleg a kiállítások rendezésében, megnyitásában, publikálásában. Az EKSZPANZIÓ/K minden emberire kiterjedő, táguló és „hódító” nemzetközi kortárs művészeti találkozó(k). Az előadók: irodalmárok, filozófusok, költők és zenészek valamint képzőművészek, performerek, rendezők, színészek és közönségük 1989 óta változó helyszíneken, a váci Görög Templom kiállító-hajójából „kivezve”, a Pilisen, a Naszály-hegyen, a Dunakanyaron, a Börzsönyön át, az Ipoly magyar-szlovák oldalán a forrásvidékek irányába tartva, a Kárpát-haza legpoétikusabb szegletére, a Dunakanyarra most épp visszaköszönve, együttesen tesznek „kísérletet” arra, miként válhatnak a kortárs művészetek valóságosan is az életet meghatározó, formáló, avagy deformáló – a műfaji határok átjárhatóságának megteremtésével – mindennapi létünk építő, organikus részévé. Ezek a „kísérletek”, egy olyan korban történnek, amikor a művész és közönségének kapcsolata klasszikus értelemben, már aligha létezik, hagyományosan, avagy korszerűen pedig szinte már értelmezhetetlen. És ha mégis, akkor talán olyan formában, ahogyan az az ESZKPANZIÓKON történik.

Tevékenységem, életművem fontos részének tartom a Szőnyi múzeumban, és a Szőnyi-kertben folyó múzeumpedagógiai tevékenységet. Az 1968-óta működő Szőnyi István Képzőművészeti Szabadiskola, az 1987-óta minden évben megrendezett Ifjúsági Művésztelep, és az új művészeti táborok a Szőnyi életmű közelében, a múzeum szellemi bázisán, Magyarország egyik legszebb vidékén, olyan kulturális együttest alkotnak, mely a maga nemében egyedülálló Európában. Zebegényben megvalósulhat a korszerű múzeum eszméje, olyan értelemben, hogy a múzeum nem egy poros intézmény, a hatalom reprezentánsa, az öncélú kincsfelhalmozás helye, hanem a tanulás, a feltöltődés, az élményszerzés, a meditáció színtere, ugyanakkor értékek őrzője és kutatóhely is egyben.

2013-ban lehetőséget kaptam a múzeum vezetőjeként és a Szőnyi István Baráti Kör titkáráként, hogy ezt az egyedülálló együttest a leghatékonyabban állítsam a tudományos kutatás, a muzeológia, a képző- és iparművészeti nevelés, a művek megszületésének szolgálatába. Ezen dolgozom most legjobb tudásom szerint.

VÁLOGATOTT PUBLIKÁCIÓS JEGYZÉK

Legfontosabb monográfiák, katalógusok

- 1984 „A grafikus Szőnyi”, válogatás Szőnyi István rajzaiból és rézkarcaiból. PMMI. Zebegény
- 1994 „A grafikus Szőnyi”, aquarellek és gouache-ok. PMMI. Zebegény
- 1994 Bevezető. In. Szőnyi István (1994-1960). A Szentendrei Képtárban megrendezett emlékkiállítás katalógusa. Szerk.: Németh Zsuzsa. Szőnyi István Alapítvány, Zebegény
- 1996 „A grafikus Szőnyi”, rajzok, vázlatok, tanulmányok. PMMI és a Szőnyi Alapítvány közös kiadásában. Zebegény
- 1996, 2002 Szőnyi István Emlékmúzeum. Múzeumvezető. Szőnyi István Alapítvány, Zebegény
- 1997 A zebegényi szabadiskola harminc éve (1968-1997). Zebegényi Képzőművészeti Alapítvány
- 1999 A nagybörzsönyi XIII. századi Szent István templom művészettörténeti értékei. In. Pest Megyei Múzeumi Füzetek 5., Szentendre,
- 2000 „A grafikus Szőnyi”, rézkarok. PMMI és a Szőnyi Alapítvány közös kiadásában. Zebegény
- 2001 Bory Jenő. Szerk.: Péntek Imre. Árgus Művészeti Kiadó, Székesfehérvár
- 2001 Szőnyi István rajzai az 1920-as évekből. In. Rajzok az 1920-as évekből, Deli Antal, Korda Vince, Szőnyi István grafikái a Szőnyi múzeumban, PMMI, Zebegény
- 2002 Maróti Géza és Zebegény. In. Maróti Géza 1875-1941, „*Mi vagyunk Atlantisz*” *Vederemo!* Szerk.: Ács Piroska, Magyar Iparművészeti Múzeum, Budapest
- 2003 Maróti Géza és Zebegény. A Szőnyi István Emlékmúzeumban rendezett kiállítás katalógusa, PMMI, Zebegény
- 2003 Arkádiától Zebegényig, a zebegényi művészkolónia 1928-42 között, PMMI Zebegény
- 2004 A visszavonultság világi, család és anyaság Szőnyi István művészetében. Emlékkiállítás Szőnyi István születésének 110. Évfordulóján. PMMI, Zebegény
- 2004 Gorka Kerámia Múzeum Verőce. Múzeumvezető. PMMI, Verőce

- 2004 A Dunakanyar bal partjának művészeti centrumai, a Szőnyi István Emlékmúzeum és a Gorka Kerámiamúzeum története. In. Studia Comitatusia 28., múzeumtörténeti és régészeti tanulmányok . PMMI, Szentendre
- 2005 Triznya Mátyás (1922–1991). A Szentendrei Képtárban rendezett kiállítás katalógusa, PMMI, Szentendre
- 2007 Szőnyi művek újra itthon, Szőnyi István művei Szőnyi Zsuzsa gyűjteményében, PMMI, Zebegény
- 2009 A magyar festészet mesterei, Szőnyi István, Kossuth Kiadó, Magyar Nemzeti Galéria, Budapest
- 2009 Levelek otthonról, Szőnyi István és Bartóky Melinda levelei Szőnyi Zsuzsához és Triznya Mátyáshoz (1949-1960). Szerkesztés, szöveggondozás, képválogatás. PMMI, Szentendre
- 2010 A Dunakanyar festője Szőnyi István (1894-1960) Kiállítás Szőnyi István halálának 50. Évfordulója alkalmából, Szentendrei Képtár. PMMI
- 2011 Levelek Rómából, Szőnyi Zsuzsa és Triznya Mátyás levelei a Szőnyi és Triznya szülőkhöz (1949-1956). Szerkesztés, szöveggondozás, képválogatás. PMMI, Szentendre
- 2014 Triznya Mátyás és Szőnyi Zsuzsa életművének bemutatása (Előkészületben)

Kiállítások rendezése, kurátori munka a múzeumi hálózaton kívül (válogatott)

- 1995-2000 között a váci Madách Imre Művelődési Központ Kassai Vidor Galériájában számos művész egyéni tárlatát rendeztem meg: Nagy B. István, Molnár László József, Filep Sándor, Kettős Tamás, Cs. Nagy András, Cs. Nagy Balázs, több kiállításához katalógus is készült a MIMK kiadásában.
- 1995-2000 között a váci Téli Tárlatok megszervezése, megrendezése, katalógusszerkesztés.
- 2001, 2002 Pest Megyei Tárlat a szentendrei MűvészetMalomban. Kiállítás szervezése, rendezése katalógus szerkesztése. PMMI Szentendre
- 2001-2013 között részvétel az E(X)KSZPANZIÓ Nemzetközi Kortárművészeti Találkozók kiállításainak rendezésében: 2001. „TÁLTOS-SÁMÁN” Bp., Balassagyarmat, Ipolytarnóc; 2002. „A VÁR” Bp., Magyarnándor, Terény, Szanda; 2003. „A KILÁTÓ” Bp., Magyarnándor, Terény, Buják; 2004. „SZENT FERENC” Bp., Terény, Szécsény; 2005. „ISZLÁM” Bp., Terény, Kékkő; 2006. „ÁLOM” Bp., Terény, Cserhátszentiván; 2007. „PÜNKÖSD” Bp., Aszód, Magyarnándor, Terény, Szanda; 2008. „VISSZASEJTÉSÍT” Bp., Kismaros Verőce, Visegrád Terény, 2009. „Hrabalániák”, „Reangelizáció” Verőce, Visegrád; 2010-11. „ARCMASZK” Nagymaros, Visegrád, Eger; 2012. „IDÉZET-IMPROVIZÁCIÓ” Bp. Magyar Írószövetség, Nagymaros, 2013. „HAIKU+JUBILEUM” Verőce, Bp. Petőfi Irodalmi Múzeum

Rendszeresen tartok előadásokat, kiállítás megnyitókat a Szőnyi István Képzőművészeti Szabadiskolán, a PMMI által szervezett konferenciákon, az E(X)PANZIÓKON, az ország számos múzeumában, kiállítóhelyén.

